

Curs de consiliere premaritală

Ai pleca într-o călătorie fără hartă?

Alege să te bucuri de consiliere premaritală înainte de a pleca în excursia vieții tale, CĂȘĂTORIA!
Participă alături de partenerul tău la întâlnirile de consiliere pentru a afla mai multe despre drumul vostru.

Introducere

Consiliere Premaritală

V-ați decis?! Atunci vă invităm la consilierea premaritală. Îi spunem consiliere pentru că este diferită de psihoterapie. Cei doi nu au nici un fel de probleme, sunt pur și simplu curioși și doresc să afle cât mai multe unul despre celălalt.

Deși dragostea este puternică, totuși în mintea și inima celor care abordează serios pasul căsătoriei se nasc întrebări ca: „Ce va urma? Este dragostea o artă? Cât de mult se vor schimba viețile voastre după căsătorie? Cum să te desprinzi de părinți în lumina Bibliei? Cum vor fi relațiile cu familiile de origine? Care pot fi zonele de conflict în relația voastră asupra cărora trebuie să aveți grijă cum le veți aborda? Este planificarea familială un păcat? Ce știți sau nu știți despre sex? Cum să comunicați eficient?” La aceste întrebări și multor altele încercăm să le răspundem celor care s-au decis să își unească viețile pentru tot restul vieții lor în ceea ce Biblia numește: **VIAȚA DE FAMILIE.**

Prin consilierea premaritală noul cuplu va reuși să stabilească reguli pentru proaspăta familie pe care o întemeiază și va învăța să le negocieze. Ce vreau eu? Ce vrei tu? Ce putem face împreună? Ce trebuie să schimbăm?

Consilierea premaritală este un proces și un act în sine. Puteți alege să lucrați o singură ședință sau mai multe, în funcție de nevoia pe care o intuiți la dumneavoastră. Veți construi o minunată hartă cu ajutorul căreia să plecați în călătoria spre viitor. Aveți o frământare, o întrebare nerostită dar care vă provoacă de fiecare dată când vă gândiți la nuntă și la căsătorie? E momentul să îi dați un răspuns ferm și clar. Simțiți că ați găsit perechea potrivită și că fără celălalt viața ar fi seacă și pustie? Prin consilierea premaritală începeți să construiți și mai mult această apropiere și să o înțelegeți cu adevărat.

AI PLECA ÎNTR-O CĂLĂTORIE FĂRĂ HARTĂ?

Când?

În funcție de alegerea dumneavoastră, preferabil cu minim trei luni înainte de nuntă. Dar, desigur, se poate și cu o zi mai devreme 😊

Unde?

La biroul pastoral al bisericii sau într-o altă locație unde se poate asigura un cadru securizant și încurajator sau *online* pentru cuplurile care nu sunt din oraș.

Cât durează?

O ședință de consiliere durează aproximativ 2 ore și puteți opta pentru un număr prestabilit de întâlniri sau aveți posibilitatea de a lăsa evenimentele să se deruleze și să intuiți pe parcursul consilierii când a sosit momentul să încheiați explorarea.

Dumneavoastră împreună cu pastorul bisericii sunteți cei care stabilesc frecvența întâlnirilor.

Cum ne programăm?

Telefonic la numărul 0769-049290 sau prin e-mail la secretariat@bisericalogos.ro

Cine participă?

Ideal este să participe ambii parteneri. Dacă familiile sunt de acord, chiar părinții sunt invitați să participe la a doua întâlnire pentru a parcurge și ei pașii biblici referitor la afirmația din Geneza 2: 24 "De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup". Efeseni 5: 31

Cine este consilierul premarital?

Pastorul bisericii sau prin recomandarea acestuia, un alt slujitor din biserică.

Întrebări pentru cei care intenționează să se căsătorească

Scurt rezumat:

Aceasta este o listă de întrebări pentru perioada de dinainte de căsătorie, înaintea unui angajament pe viață. Aceste întrebări le-am dezvoltat pentru a încuraja partenerii să vorbească deschis despre subiecte care tind să aibă un impact semnificativ asupra succesului căsătoriei pe termen lung.

Acest chestionar este potrivit pentru oameni de toate culturile și orice confesiune creștină și pentru orice cuplu care dorește o relație de durată. În unele cazuri va fi foarte util să se caute asistență din partea unui terapeut, consilier sau păstor pentru că un astfel de exercițiu și unele dintre întrebările pot fi destul de dificile. O astfel de persoană poate ajuta un cuplu să proceseze răspunsurile lor într-un mod sigur și constructiv. Uneori va trebui să se solicite asistență la o sesiune viitoare în cazul în care vreun (vreo) subiect/întrebare are nevoie de mai multă atenție și detalii, deoarece probabil, va fi destul de greu, să se termine chestionarul într-o singură sesiune.

Cateva direcții ajutoare:

Răspunsurile tale ar trebui să fie importante pentru tine și pentru viitorul partener(ă) de viață. Nu este nevoie să dai un răspuns lung pentru fiecare întrebare, dar este nevoie de sinceritate. Nu ți se cere să răspunzi la toate întrebările, dacă acestea nu par relevante sau dacă întrebările sunt retorice. Răspunde la oricare dintre cele trei variante care este cea mai importantă pentru tine.

Scalarea - În coloana din stânga vă rugăm să notați pe o scară între 1 și 10 (1, 3, 8, etc.) gradul în care problema este importantă pentru tine (1 = importanța scăzută & 10 = importanță foarte mare).

Veți evalua care întrebări au nevoie de mai multă atenție, în așa fel încât relația voastră să meargă mai bine.

Scara va fi între 1 și 10 ... se poate folosi orice număr pentru a indica gradul de importanță.

Pune jos unu (1) în cazul în care problema/întrebarea pusă este irelevantă sau în întregime tratată.

Pune jos zece (10) dacă problema are nevoie de atenție ... acest lucru ar fi o întrebare care trebuie urmărită cu scopul de a te face să te simți mai încrezător în relația voastră.

După ce răspundeți la întrebarea "Cum v-ați cunoscut?" - putem apoi parcurge celelalte 25 de întrebări care urmează:

Întrebări:

1) De ce vrei să te căsătorești? Care este scopul unui astfel de angajament, în opinia ta?

2) Ce acțiuni sunt absolut nepermise în relația voastră ... ce acțiuni credeți că ar putea acum duce la dorința de a pune capăt relației? (Afaceri, lipsa de sexualitate, lipsa de timp petrecut împreună, comportament lipsit de etică din partea partenerului tău, tratament abuziv, părinte inactiv, indisponibil emoțional, obiceiuri proaste, etc.)

Cum te descurci cu o astfel de situație? Ce fel de sprijin ai căuta?

3) Care sunt asemănările pe care le ai cu partenerul tău, care sunt cele mai importante pentru tine?

4) În ce fel crezi că sunt semnificative diferențele față de partener?

5) Ce aspecte (trăsături de caracter) ale partenerului tău nu le poți accepta și ar putea crea probleme între voi?

Soluția sugerată de tine este:

Ce aspect despre tine (trăsătură de caracter) dorești să fie mai bine acceptată/apreciată de partenerul tău?

Soluția sugerată de tine este:

Este ceva ce faci și în legătură cu care ai dori mai multă apreciere?

---

6) Ce aspect al tău (trăsătură de caracter, personalitate) nu intenționezi să o modifici ?

(Exemple: încăpățânat, certăreț, pasiv, agresiv, pesimist, etc.)

Cum te-ar putea ajuta partenerul tău?

Ce aspect al partenerului (trăsătură de caracter, personalitate) dorești să vezi schimbat?

(Exemple: încăpățânat, certăreț, pasiv, agresiv, pesimist, etc.)

Cum poate ajuta partenerul tău?

---

7) Este vreun lucru despre trecutul tău pe care partenerul tău va trebui să-l știe mai bine pentru a fi în măsură să te înțeleagă și să influențeze modul în care interacționați într-o relație?

Este ceva din trecut pe care îl consideri nerezolvat?

8) La ce subiecte, cauze sau comportamente se pare că reacționezi mai mult decât la altele?

(Ex. oameni murdari, alcoolism, comportamentul de a controla pe cineva, strigăte, certuri, lipsă de confidențialitate, corectare, gelozie, senzație de ignoranță, sarcasmul, politica, copii obraznici, etc.)

9) Este ceva ce dorești ca partenerul tău să știe că nu este în regulă și că niciodată nu vei fi în măsură să vorbești despre?...

Care ar fi cel mai bun context pentru a discuta despre un astfel de subiect? (Ex. trauma, relația cu mama, relația din trecut, sentimentul de eșec, sentimente de inadecvare, etc.)

10) Cât de capabil este partenerul tău la a face față unui conflict în relația voastră?

Ceea ce este important pentru el/ ea la:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

11) Cât de capabil ești tu să faci față unui conflict în relație?

Ceea ce este important pentru tine să:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

12) Există temeri sau preocupări pe care le "transportați" în legătură cu relația voastră sau în legătură cu relațiile, în general? Care sunt ele?

Ce așteptări ai de la partenerul tău în legătură cu aceste temeri și preocupări?
Ce sau cine crezi că este cea mai mare amenințare pentru căsnicia voastră?

13) Cum este comunicarea în relația voastră? Există zone care au nevoie de îmbunătățiri?

(Ex. vorba despre: sexualitate, traume, dorințe de schimbare, finanțe, părinți, prieteni și familia partenerului tău, ambițiile, politică etc.)

14) Ești capabil să faci în așa fel încât face partenerul să se simtă acceptat și respectat?

Are partenerul tău capacitatea de a te face să te simți acceptat și respectat?

15) Cum vor fi gestionate finanțele în această relație? Veți avea conturi bancare comune și/sau separate? Cine este responsabil de plata facturilor? Cum aveți de gând să manipulați/ administrați datoriile care sunt aduse în căsătorie?

Cum aveți de gând să tratați achizițiile mari de care beneficiază o singură persoană?

(Ex. masina sport, sistem de divertisment muzical modernizat, produse de designer, articole pentru un hobby, etc.)

Există o sumă de bani care poate fi cheltuită fără a vorbi cu partenerul/partenera ta?

În ceea ce privește finanțele - ceea ce este important ca amândoi:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

16) Ce obiceiuri, comportamente sau activități ale tale sau ale partenerul tău, vă angajați și doriți să le vedeți schimbate de acuma sau să se schimbe în viitor? (Ex. jocuri video, alcool, fumat, jocuri de noroc, frecventarea cluburilor, dependența de un părinte, de călătorie etc, etc)

Care este soluția?

Există obiceiuri, comportamente sau activități pe care doriți să le dezvoltați sau să vă angajați în ele cu o frecvență mai mare? (Ex. frecventarea bisericii, exercitarea unor practici, călătorii mai dese, economisirea de bani, educație, vizite la prieteni, etc)

17) Care sunt rolurile în căsnicia voastră? Sau nu aveți de gând să fie egalitate?

Poate ceva nou? Cine ia deciziile majore? (Ex: cine decide pentru: școlarizare, vacanțe, copii, polițe de asigurare, de investiții, unde să locuiască, etc.)

În ceea ce privește treburile casnice, de muncă și de planificare, ce te aștepti de la partenerul tău?

Ceea ce este important pentru tine:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

18) Sexualitatea trece prin o mulțime de schimbări pe parcursul unei relații.

Care sunt așteptările tale în ceea ce privește frecvența relațiilor sexuale?

Cum aveți de gând să gestionați situațiile în care dorința sexuală este diferită?

În ceea ce privește sexualitatea în relația ta ceea ce este important pentru tine:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

19) Care sunt obiectivele tale referitoare la subiecte cum ar fi: implicarea în comunitate, religie și spiritualitate?

Ceea ce este important pentru tine:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

20) Care sunt așteptările tale în ceea ce privește legătura partenerului tău cu părinții lui?

Ceea ce este important pentru tine:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

21) Câți (dacă este cazul) copii intenționați să aveți?

Care sunt așteptările tale vis-à-vis de controlul nașterii? (Ex: vasectomie, prezervative, pilule anticoncepționale, etc.)

22) Care sunt așteptările tale pentru agrement și recreere în relația voastră?

23) Cum vă veți confrunța reciproc dacă simți că partenerul tău ar lua decizii care ar putea afecta negativ sănătatea lui/ei personală?

Ceea ce este important pentru tine:

- Nu mai face?
- Începe să faci?
- Continuă să faci?

24) Care sunt visele, dorințele, obiectivele și ambițiile pe care le ai pentru viața ta cu partenerul tău?

Ce v-ar plăcea să se întâmple în viitor în ceea ce privește atât visele individuale, cât și obiectivele relației voastre?

Ce fel de sprijin ai nevoie de la partenerul tău pentru a te ajuta în realizarea visurilor tale?

25) Ce alte nevoi specifice ai și la care dorești ca partenerul să-ți răspundă?

Care sunt nevoile tale emoționale?

Cât de bun este partenerul tău la înțelegerea și empatizarea cu tine?

În ce fel și în ce situații ai dori mai multă înțelegere și empatie?

Cum poate partenerul tău să satisfacă cel mai bine nevoile tale?

☺ Am scăpat ceva? Mai e ceva ce e important să discuți cu partenerul?

Pregătirea nunții și ceremoniei este de asemenea un aspect important de discutat și de stabilit bine pentru a nu crea tensiuni și pentru a avea parte de bucurie, mulțumire și binecuvântarea lui Dumnezeu.

Vă recomand să răspundeți și la aceste întrebări cum ar fi :

Cine va predica?

Cine cântă la nuntă?

Dacă vreți să se danseze la masă?

Veți servi și băutură alcoolică la masă?

Ce mod de oficiere a cununii alegeți? (locația și modul de desfășurare al ceremoniei)

Recomandare pastorală:

Mărturisirea păcatelor înainte de a căsătorie este un act plin de maturitate spirituală și produce curățire, înnoire și aduce mari binecuvântări deoarece atât la început cât și pe parcurs.

Dumnezeu vă dorește curați.

Cursul de consiliere premaritală vă ajută să explorați următoarele domenii:

- Importanța respectării legământului în căsnicie.
- Cum să recunoașteți și să apreciați diferențele dintre voi.
- Arta comunicării.
- Rezolvarea conflictelor.
- Petrecerea timpului împreună.
- Cultivarea prieteniei dintre soț și soție.
- Cum să faci partenerul să se simtă iubit.
- Dezvoltarea unei bune relații sexuale.
- Importanța de a vorbi despre obiectivele, valorile și visele voastre.

CURS DE CONSILIERE PREMARITALĂ CĂSĂTORIE ȘI FAMILIE

LECȚIA 1

PLANUL LUI DUMNEZEU PENTRU FAMILIE

I. INSTITUȚIA CĂSĂTORIEI – Genesa 1:2

1. Ideea de bărbat și femeie a aparținut lui Dumnezeu – Genesa 1: 27
2. Căsătoria a fost destinată să aducă fericire – Genesa 2: 23
„în sfârșit” (ebraică) = exprimă o bucurie, încântare

II . SCOPUL CĂSĂTORIEI

1. Pentru a răspunde nevoi de părtășie și relație – Genesa 2: 18
fiecare animal avea corespondentul său;
2. Multiplicarea – Genesa 1: 28 – ”umpleți pământul și stăpâniți-l”
3. Bărbatul și femeia sunt complementari unul altuia – Genesa 2: 21, 22

III . CĂSĂTORIA ARE CA LIANT DRAGOSTEA

1. Relația lui Dumnezeu cu lumea este din dragoste – Ioan 3: 16
2. Pot învăța ce este dragostea din Cuvântul lui Dumnezeu.
3. Pot învăța cum să iubească , dragostea este o artă.
4. Dragostea este o forță, dar o pot controla prin voința mea.
Eu pot alege să iubesc și să-mi controlez sentimentele.
5. Dragostea produce dragoste, dacă o dăruiesc.

LECȚIA 2

I. CĂSĂTORIA IMPLICĂ ”LĂSAREA PĂRINȚILOR ȘI UNIREA CELOR DOI”

GENESA 2: 24 – DE MEMORAT

„ **VA LĂSA**” = a ieși de sub autoritatea și responsabilitatea părinților

- soțul va fi sub autoritatea Domnului Isus și responsabil de soția și noua sa familie
- soția este sub autoritatea soțului și are responsabilitate față de copii împreună cu soțul ei.

LĂSARE – implică trei domenii:

- **spiritual** (ieșirea de sub autoritatea spirituală oferită prin părinți)

- **sufletesc** (emoțional) – nu trebuie să existe o manipulare de ordin emoțional din partea părinților, trebuie să ținem cont mai mult de emoțiile, voința și sentimentele partenerului nostru.
- **material** (responsabilitate & autoritate) - nu trebuie să depindem de părinții noștri, să ne bazăm viața noastră de familie pe resursele părinților noștri.

LIPIRE – înseamnă intrarea sub structura de autoritate pe care Dumnezeu ne-a dat-o.

Se realizează la trei nivele:

- **spiritual** (soțul trece sub autoritatea directă a lui Isus, raportează totul la voia lui Dumnezeu, iar femeia trece sub autoritatea soțului ei)
- **sufletesc** (emoțional) – a veni către partenerul tău, a te dăruia lui, a ține cont de emoțiile partenerului tău decât de cele ale părinților.
- **material** (administrativ) – situația financiară este sub controlul ambilor parteneri și nu a unuia singur.

II. DIVORȚUL:

CUM VEDE DUMNEZEU DIVORȚUL?

- **Marcu 10: 2-12**

- **Matei 19: 3-12** – „oare este îngăduit unui bărbat să-și lase nevasta pentru orice pricină?” în această întrebare se ascund cele trei teorii (doctrine) ale fariseilor:

SAMAI – orice act de adulter este necurăție – Numeri 5

HILLEL – necurăție – orice lucru care nu-i convine bărbatului.

Ex:-afumarea mâncării, ridicarea tonului.

AKIBA – necurăție – soția care nu mai are trecere înaintea soțului.

Răspunsul lui Isus:

1) a ignorat autoritățile religioase ale vremii

2) și-a centrat atenția asupra Scripturii ca autoritate finală – v.4

3) s-a întors la planul original din Genesa.

Față de început, Isus mai face o declarație în Matei 19:6 „deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă”.

Trei concluzii deduse din acest pasaj:

1) **Dumnezeu a unit pe cei doi.**

2) **Din punctul de vedere a lui Dumnezeu căsătoria este indisolubilă** (hârțile nu pot schimba ceea ce a hotărât Dumnezeu).

3) **A divorța** = sfidare la adresa lui Dumnezeu.

PAȘI CARE POT SĂ DUCĂ LA DIVORȚ:

1. a nu lucra la creșterea relației de dragoste
2. rezultă un gol emoțional care trebuie umplut
3. stabilirea unei relații apropiate cu o persoană de sex opus
4. degenerarea relației în păcat
5. discutarea problemei cu persoane nepotrivite
6. sfaturi nebiblice
7. întreruperea relațiilor emoționale și fizice
8. atitudine greșită a liderilor spirituali
9. sentiment de condamnare
10. separarea de biserică și familie
11. spiritul de neiertare – plecare de acasă

LECȚIA 3

COMUNICAREA.

- părtășia și relația de fericire nu poate să existe fără comunicare;
- comunicare înseamnă să-l facem pe partenerul nostru să înțeleagă ceea ce noi vrem să-i transmitem.

I. BIBLIA NE ÎNVAȚĂ SĂ STABILIM RELAȚII:

Relația se bazează pe dialog și necesită două persoane.

Ioan 13:34-35, Romani 1, 2: 10-15, Filipeni 2: 3-4, Evrei 10: 24

II. COMUNICARE ÎN SENS DUBLU SAU SENS UNIC:

Relațiile umane pot fi:

1. **EU – TU** = eu sunt o persoană și tu ești o persoană

- eu sunt important și tu ești important
- eu vreau să fiu înțeles și tu vrei să fii înțeles

2. **EU – EL** = eu sunt o persoană, el e un obiect

- eu sunt important el nu
- eu vreau să fiu înțeles, el nu contează

EU – TU = comunicarea în sens dublu (unul comunică, transmite ceea ce gândește, iar celălalt preia mesajul și vorbește înapoi, transmite ceea ce a înțeles, ceea ce simte el) acesta este un **dialog**.

EU – EL = comunicare în unic (unul dintre parteneri transmite tot timpul ceva partenerului său, este o pretenție emisă fără a accepta și a aștepta un răspuns) acesta este un **monolog**.

Elemente care promovează dialogul în sens dublu:

1. **sinceritate** – trebuie să fim onești cu noi înșine, să nu vedem mai presus de ceea ce suntem, dar nici mai prejos de ceea ce suntem, iar comunicarea noastră să fie pe măsura evaluării pe care noi o avem (**Romani 12:3, Romani 7: 18, 19**)

2. **empatia** – capacitatea de a ne identifica cu ceea ce partenerul nostru trăiește, simte sau gândește pentru a-i înțelege sentimentele (**Romani 12: 15**)

3. **iubire necondiționată** – indiferent de circumstanțe noi trebuie să ne iubim partenerul în mod necondiționat (**Ioan 13: 1, Ioan 34, 35, Romani 5: 8**)

4. **atenția** – este foarte important să dăm atenție, să ascultăm ceea ce partenerul nostru încearcă să ne transmită (**Proverbe 18: 13**)

5. **respectul reciproc** – privește partenerul ca pe egalul tău, acceptă părerea diferită a partenerului tău

6. **încurajarea** – în comunicarea noastră ne transmitem lucruri foarte personale și uneori suntem frustrați, dezamăgiți, descurajați. Noi trebuie să învățăm să ne încurajăm, nu să ne judecăm (**Iacov 4: 11, 12**)

III. PROCESUL COMUNICĂRII:

Exemplu:

1. **gândul inițial** – dorința de a cumpăra un bec

2. **expresia inițială verbală** – te rog să cumperi un bec

3. **înțelegerea ascultătorului** – bec fluorescent

4. **curba de feedback** – ce a înțeles ascultătorul

5. **conștientizarea comunicării greșite**

6. **clarificarea expresiei verbale inițiale**

- Este bine să ne gândim la acești pași ai comunicării astfel ca ceea ce este în mintea noastră, gândul inițial pe care îl avem să-l putem comunica într-o expresie verbală inițială cât mai completă, să ne luăm timp suficient ca să comunicăm destul de clar și apoi când ne-a fost comunicat ceva, chiar dacă ni se pare că este foarte clar trebuie să ne luăm timp ca să reformulăm ceea ce am înțeles, ca să răspundem înapoi (curba de feedback).

STRATEGII ȘI DEPRINDERI ÎN COMUNICARE:

A. STRATEGII:

- 1. Lumea celuilalt:** trebuie să pătrunzi în lumea celuilalt, respectându-i personalitatea și punctele de vedere.
- 2. Abordarea informațiilor:** nu da informații care îl pun în umbră pe partener
- 3. Simțul realității:** fii realist, echilibrat și obiectiv.

B. DEPRINDERI:

1. raportul ascultare – vorbire

- a) ce spune persoana?
- b) de ce spune acel lucru?
- c) ce se întâmplă cu mine în timp ce el vorbește

2. raportul întrebare – răspuns – centreează-ți atenția asupra întrebării nu asupra răspunsului

3. raportul cuvinte – semnificații

comunicare

- a) verbală = prin cuvinte 7%
- b) nonverbală = prin semne, obiecte, acțiuni – 55%
- c) prin tonul vocii – 38%

PRINCIPII DE COMUNICARE:

1. Fii un ascultător dornic și nu răspunde până când celălalt nu a terminat de vorbit
Proverbe 18: 13 ; Iacov 1: 19
2. Gândește-te înainte de a vorbi – **Proverbe 15: 23; 21: 23**
3. Spune adevărul întotdeauna, dar fă-o în dragoste – **Efeseni 4:15,25; Coloseni 3: 9**
4. Nu folosi tăcerea pentru al pedepsi pe celălalt.
5. Nu te lăsa implicat în contradicții – **Proverbe 17: 14; Romani 13: 13**
6. Nu răspunde cu mânie – **Proverbe 14: 29; 15: 1; Efeseni 4: 26**
7. Când greșești recunoaște și cere-ți iertare – **Iacov 5: 16; Efeseni 4: 32; Coloseni :13**
8. Evitați cicăleala - **Proverbe 10: 19 ; 20: 5**
9. Nu critica, nu acuza partenerul, încurajează-l și reabilitează-l **Galateni 6: 1; Romani 14: 13; 1 Tes 5: 11**
10. Arată înțelegere și interes față de opinia partenerului **Efes 4: 2; Fil 2: 1-4**

LECȚIA 4

RESPONSABILITĂȚILE SOȚULUI CREDINCIOS

1. CADRUL DE REFERINȚĂ:

Genesa 2: 18 - 22 – bărbatul și femeia sunt complementari unul altuia.

- **CĂDEREA ÎN PĂCAT A AFECTAT RELAȚIA DINTRE BĂRBAT ȘI FEMEIE**

Judecata lui DUMNEZEU pentru femeie – Genesa 3: 16

1. Va naște copii cu durere
2. Va fi sub autoritatea soțului (de atunci a început bărbatul să domine și femeia să-și ceară drepturile)
Apare conflictul pe tema **autorității**.

SOLUȚIA = Efes. 5: 21 = SLUJIRE RECIPROCĂ

2. RESPONSABILĂȚI:

CONCEPTUL DE CAP DE FAMILIE:

ΚΕΦΑΛΗ (gr.) = cap, cuvânt folosit în sens metaforic

- folosit de 75 de ori în Noul Testament - înseamnă că cel care are poziția de cap își asumă responsabilitatea de a conduce.

1 Cor 11: 3 *Dar vreau să știți că Hristos este Capul oricărui bărbat; că bărbatul este capul femeii și că Dumnezeu este Capul lui Hristos.*

DUMNEZEU

ISUS

BĂRBAT

FEMEIE

COPII

NU EXISTĂ AUTORITATE FĂRĂ RESPONSABILITATE!

NU EXISTĂ RESPONSABILITATE FĂRĂ AUTORITATE!

LECȚIA 5

RESPONSABILĂȚILE SOȚIEI CREDINCIOASE

1. ROLUL FEMEII ÎN NOUL TESTAMENT:

A) ATITUDINEA DOMNULUI ISUS FAȚĂ DE FEMEIE

1. **Luca 8: 1-3** - femeile erau cu Isus și cu cei 12 ucenici

2. **Ioan 4: 27** – Isus a folosit femeile în lucrare – trezirea din Samaria

3. **Luca 15: 8** - Isus a folosit femeii în pildele sale

4. **Luca 10: 39** – Isus a dat învățătură femeilor

5. **Luca 10: 38-42** – Isus a fost prieten cu femeile

B) ÎNVĂȚĂȚURA EPISTOLELOR DESPRE FEMEIE

1. **Galateni 3: 27-28** - în Cristos nu există diferență între bărbat și femeie

2. **Romani 16: 8** – femeii apreciate de Pavel în lucrare

3. **Fapte 16** – femeile sunt amintite la întemeierea bisericii (Filipi – Lidia)

2. RĂSPUNDEREA PRIMORDIALĂ A SOȚIEI – 1 Corinteni 11: 3

A) DEFINIREA SUPUNERII – nu înseamnă că soția este inferioară soțului

HIPOTASSO (gr) = supunere = să intri sub protecția soțului (ex. cu umbrela)

Efes 5: 22-23 - ce trebuie să facă femeile?; **1 Petru 3: 1-6** – cum trebuie să facă.

B) LIMITELE SUPUNERII

1. **Efes 5: 22** - ca Domnului

2. **Coloseni 3: 18** - cum se cuvine în Domnul

3. **Efes 5: 24** - în toate lucrurile

C) SFATURI PENTRU SUPUNERE

1. **1 Petru 2: 13,14** – Isus model de supunere în suferință

2. **1 Petru 3: 1** - supuneți-vă chiar și soților necredincioși

- motivul supunerii – să fie câștigați prin purtarea nevastelor

D) DOMENIILE SUPUNERII

1. **1 Petru 3: 2** – conduită, puritate, curăţenie, temere = respect față de partener

2. **1 Petru 3: 3, 4** – caracter : frumos, blând, liniştit

a) Isus capul Bisericii – **Col 1: 18; Efes 1: 22, 23**

b) Isus capul oricărei domnii și stăpâniri – **Col 2: 10**

1. **ISUS**: responsabilitatea conducerii, călăuzirii bisericii

BĂRBAT: responsabilitatea conducerii familiei

2. **ISUS**: asigură hrana spirituală a bisericii

BĂRBAT: trebuie să fie preot în casa lui

3. **ISUS**: asigură nevoile materiale ale bisericii

BĂRBAT: asigură nevoile materiale ale familiei

4. **ISUS**: conferă protecție și siguranță bisericii

BĂRBAT: conferă protecție și siguranță familiei prin relația sa cu Dumnezeu

RESPONSABILITATEA PRIMORDIALĂ A SOȚULUI

Efes. 5: 25 IUBIȚI-VĂ SOȚIA CUM A IUBIT ISUS BISERICA!

Tipul de dragoste = **AGAPE** = dragoste care urmărește binele altei persoane, dragoste care se dăruiește, dragostea jertfitoare.

Acest tip de dragoste exclude două posibile extreme:

- Dragoste fără autoritate = **HAOS**

- Autoritate fără dragoste = **TIRANIE**

IUBIȚI-VĂ SOȚIILE CA PE TRUPURILE VOASTRE! Efes. 5:28,29

LECȚIA 6

CONFLICTE

I. DEFINIȚIE:- acut dezacord asupra unei idei, păreri , etc.

Conflictele sunt inevitabile, dar:

- creștinul trebuie să le privească ca o provocare

- trebuie să ne ocupăm de ele îndată ce apar

- conflictele trebuie privite ca și o ocazie de a crește spiritual

De ce avem conflicte?

- **pentru că suntem păcătoși: Iacov 4: 1-3**

II. MÂNIA – Efeseni 4: 26

A. NU ESTE NEAPĂRAT PĂCĂTOASĂ

- este o emoție , aparține ființei umane

- **Marcu 3: 5** – Isus s-a mâniat

- **Psalmul 7: 11** – Dumnezeu se mânie

B. MÂNIA POATE SĂ DEVINĂ SAU SE POATE EXPRIMA PĂCĂTOS

- explozii de mânie când nu ne controlăm – **Prov. 19: 19 ; 29: 11**

- trebuie ca mânia să fie ținută sub control – **Prov. 14: 29, 15: 18, Iacov 1: 19, 20.**

C. CUM SĂ CONTROLĂM CORECT MÂNIA?

- a) întoarce mânia asupra problemei care a cauzat-o, nu asupra ta sau a altora
- b) utilizează energia declanșată ca să rezolvi problema
- c) atacă problema și nu persoana

D. SUNT DOUĂ FELURI DE OAMENI

1. orientați spre problemă
2. orientați spre soluție

E. DOUĂ MODURI DE A FOLOSI

1. pentru a ataca și răni persoane - firesc
2. pentru a o redirecționa, urmărind împăcarea – spiritual **Romani 12: 17-21**

III. ZONE DE CONFLICT

1. prieteni
2. rude
3. relaxare, concediu
4. credința
5. mâncare
6. bani
7. sex
8. creșterea copiilor

IV. MODURI DE ABORDARE A CONFLICTELOR

1. **Retragerea** – această căsătorie este fără speranță
2. **A câștiga** – putem câștiga, dar sacrificăm relația
3. **A ceda** – câștigi relația dar sacrifici scopul
4. **Compromisul** - fiecare cedează undeva sau ceva
5. **Să rezolv problema** – nu contează cine câștigă problema trebuie rezolvată = **MOD CORECT DE ABORDARE**

V. PRINCIPII DE ABORDARE A CONFLICTELOR

1. arată respect mutual, ascultă opinia partenerului
2. încearcă să definești problema reală, nu te lăsa influențat de aparențe
3. găsește zone de înțelegere. Pune-ți întrebarea: Ce aș putea face eu ca să rezolv problema?
4. să avem o participare comună în luarea deciziilor.

LECȚIA 7

RELAȚII SEXUALE ÎN FAMILIE

Viața sexuală oglindește de obicei contextul mai larg al familiei.

1. PENTRU A AVEA O RELAȚIE SEXUALĂ POZITIVĂ AVEM NEVOIE:

1. *Informare medicală corectă* – consultați medici creștini sau literatură de specialitate cu caracter creștin (aici vă recomandăm cartea " Viața intimă în căsnicia creștină. Tehnica raporturilor sexuale și împlinirea sexuală în căsnicie" – carte disponibilă în librăriile creștine din țară)
2. *Înțelegere biblică corectă* – **Col. 7: 1-5**
  - principiul necesității – **versetele 2, 3**
  - principiul autorității – **versetul 4**
  - principiul regularității – **versetul 5**
3. *Relația sexuală aduce împlinire numai când este practică în cadrul familiei*

I. ATINGEREA NONSEXUALĂ

- aceasta îndepărtează teama dacă este practică în mod consecvent

II. PIEDICI

- experiența inițială greșită
- teama de a avea copii
- indiferența
- o gândire greșită despre sex

TEORIA VICTORIANĂ- SEXUL ESTE CEVA MURDAR

III. ABORDAREA CORECTĂ

1. să privim la sex ca la o modalitate de a da dragostea noastră partenerului
2. arată întâi partenerului în alte moduri că îl iubești:
  - mici atenții
  - priviri ademenitoare
  - atingeri pline de afecțiune
3. planifici dinainte și gândeți-vă la acest timp ca la o întâlnire
4. fă aprecieri pozitive – critica poate distruge tot ce ai construit înainte.

IV. Planificarea familială, controlul nașterilor și contracepția.

Avortul este un păcat dar planificarea familială nu este interzisă de Biblie.

Trebuie să precizăm că este o distincție între metodele contraceptive și cele avortive.

Vă rugăm să citiți articolul **”Planificarea familială, controlul nașterilor și contracepția”** din anexa 1. a acestui curs de consiliere.

LECȚIA 8

EDUCAȚIA COPIILOR

I. RELAȚIA COPII – PĂRINȚI – Efeseni 6: 1-4

1. Cum trebuie să ascultăm?

- prețuiește sfatul părinților
- răspunde pozitiv la ceea ce spun părinții
- ajută părinții

2. De ce trebuie să ascultăm de părinți?

- este drept
- place lui Dumnezeu
- ascuți legea Domnului
- protejează pe copii

Relația copil părinte reflectă imaginea relației dintre copil și Dumnezeu.

II. RELAȚIA PĂRINȚI – COPII – Efeseni 6: 4

1. Responsabilitatea părinților

- copii trebuie să fie respectați
- nu crea resentimente în copil

2. Cum se poate aplica?

- părinții trebuie să hrănească copii cu o disciplină dumnezeiască
- ia-ți timp pentru a înțelege și a consulta Biblia cu privire la actul disciplinării

Etapele disciplinării:

1. – spune copilului ce aștepti de la el
2. – explică-i ce a greșit
3. – dacă nu ascultă dă-i un avertisment puternic
4. - pune-l să repete ce a greșit
5. – explică-i că trebuie să-l pedepsești pentru că îl iubești
6. – aplică pedeapsa (pedeapsa este diferită în funcție de vârsta copilului)
7. - roagă-te împreună cu ei
8. – îmbrățișează-l

3. Hrăniți copilul din punct de vedere spiritual

- Cuvântul lui Dumnezeu
- Rugăciune
- Exemplul personal

Anexa 1.

Planificarea familială, controlul nașterilor și contracepția

Planificarea familială și contracepția nu sunt fenomene moderne. Dovezile istorice ne arată că aproape cu 3000 de ani î.d.Hr., exista practica contracepției. Or, era posibilă practica aceasta tocmai datorită unei prealabile idei de planificare familială sau planificare a reproducerii umane.

În literatura greco-romană de specialitate (*Natura femeilor și Bolile femeilor* din sec. V î.d.Hr, aparținând Școlii Hipocratice, relatează că avortul și contracepția se practicau în mod curent. Soranus din Efes (fost medic la Roma între anii 98-138) în lucrarea *Ginecologia* prezintă toate cunoștințele în domeniu din vremea sa; ba, mai mult, clasifică și descrie metodele contraceptive, făcând distincție între metodele contraceptive și cele avortive. Practicile anticoncepționale și avortive, preluate de romani de la greci, au dus la un moment dat la depopularea masivă a Romei, ceea ce a făcut ca autoritățile să ia o serie de măsuri în vederea creșterii demografice (*Lex Mia*, în anul 81 î.d.Hr, *Lex Popeea*, anul 9 d.Hr.), măsuri care s-au dovedit de fapt ineficiente.

Spatiul ebraic nu a fost ocolit de aceste practici; în Sfânta Scriptură însă nu se menționează decât cazul lui Onan pedepsit, de altfel, cu moartea de Dumnezeu (Gen. 10). Legea lui Moise oprește orice formă de omucidere, chiar pruncuciderea, iar mult mai târziu Sfântul Pavel va atrage atenția credincioșilor că tratamentele cu scop avortiv sunt păcate care exclud omul de la împărăția lui Dumnezeu (I Cor. 6, 9-10; Gal. 5, 20; Efes. 5, 3). Împotriva practicilor avortive Biserica a avut totdeauna o poziție foarte categorică: ele sunt păcate grave care comportă cele mai grele forme de penitență. Pentru lumea modernă secularizată interesată de sexualitate ca obiect de consum, fără risc și fără scrupule, disciplina Bisericii nu mai constituie o problemă. Și este așa, pentru că societatea modernă și postmodernă nu-și mai pune foarte serios problema unor raporturi normale cu Dumnezeu, nici problema Împăratiei lui Dumnezeu, nici a stăpânirii lui Dumnezeu în noi și cu atât mai puțin, problema finalității vieții afective și a structurii sexuale a persoanei umane, mai ales a femeii.

Dacă în lumea antică și cea medievală a existat un anumit control al nașterilor și practici contraceptive, ele nu au constituit un fenomen de masă și nici preocuparea unor instituții publice, așa cum ele sunt în zilele noastre. Pentru că astăzi se cunosc mult mai bine, atât efectele, cât și riscurile așa-numitei planificări familiale și ale contracepției, Biserica (poate singura instituție care proclamă apărarea vieții umane sub toate aspectele ei) trebuie să-și spună cuvântul cu privire la planificarea familială și la contracepție - una dintre metodele prin care se realizează planificarea familială.

"Planificarea familială" (Family Planning) este un termen cu semnificații multiple privind asigurarea planificată și conștientă a urmașilor. Planificarea familială se referă atât la aspectul biologic, cât și la cel social. Dacă pe plan social el se referă la profesie, la calitatea muncii, la căsătorie, la asigurarea locuinței urmașilor unui cuplu familial, pe plan biologic el se referă la reproducere, la naștere și mai ales la modul controlului acestora.

În cele de mai jos preocuparea noastră nu o constituie aspectul social, ci cel biologic, deși aspectul social este cel care determină în cea mai mare măsură atitudinea față de consecințele biologice și morale ale planificării familiale.

Aspectul biologic al planificării familiale se referă exclusiv la reglarea fertilității umane în sens cantitativ (numărul și momentul nașterilor) și în sens calitativ (sănătatea progeniturii, determinarea sexului etc). Or, reglarea fertilității, indiferent de motivația acesteia, presupune măsuri care privesc atât fertilizarea naturală sau artificială, cât și măsuri avortive și contraceptive.

Planificarea familială este o realitate în orice societate ne-am găsi. Numai ipocriții și iresponsabilii nu-si pun problema planificării familiale. Nașterea de prunci nu este singurul scop al familiei. Dar legată de naștere este și educarea lor corespunzătoare pentru viața în societate. Vorbind despre scopul relațiilor intime între soț și soție, un mare ascet al zilelor noastre și mare teolog, avă Matta El Maskin, spunea următoarele: "Relațiile dintre bărbat și soție nu sunt limitate de Evanghelie doar la unicul scop care ar fi procrearea. Sfântul Apostol Pavel, spune avă Matta, este categoric din acest punct de vedere: "Bărbatul să-i dea femeii iubirea datorată, asemenea și femeia să-și aibă bărbatul său. Femeia nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul, asemenea nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său, ci femeia. Să nu vă lipsiți un pe altul decât cu bună învoială pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea, ca să nu vă ispitească satana, din pricina neînfrânării voastre" (1 Cor. 7, 3-5).

Este evident în textul citat că apostolul poruncește că relația dintre soț și soție include satisfacerea dorințelor trupești, încât satana să nu poată ispiti din acest punct de vedere pe vreun din ei. Și pentru a face și mai clară această înțelegere în contextul adecvat al căsătoriei ca instituție sfântă, apostolul spune: "Dar, din cauza desfrânării, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să aibă barbatul ei (1 Cor. 7:2).

Prin urmare, dacă relațiile dintre soț și soție sunt înțelese de Sfânta Scriptură atât ca necesitate trupească durabilă, cât și ca mijloc sacru de procreare, atunci este evident că Scriptura ne pune în situația să facem diferența între cele două. Această orientare divină este ea însăși un prim pas făcut de Evanghelie pentru explicarea controlului nașterilor, spre a nu lăsa ca relațiile intime care au loc, în mod frecvent și necontrolat în vederea satisfacerii unei dorințe fizice să fie automat și ocazie de procreare. Astfel conduși de Scriptură, ar trebui să facem distincție, din punct de vedere moral și duhovnicesc, între cele două tipuri de relații intime". Se ia cu siguranță în calcul responsabilitatea pe care trebuie să aibă părinții față de copii, dar nu neagă faptul că relațiile intime între bărbat și soție își au scopul și în ele însele. Scopul acestora nu este în afara lor. Însă ele pot să aibă o perspectivă care va trebui să ia în calcul finalitatea creării omului ca ființă sexuală, bărbat și femeie (Gen. 1, 28): procrearea comuniunea interpersonală prin care, pe de o parte, se perpetuează neamul omenesc, pe de altă parte se asigură condițiile desăvârșirii omului (soț, soție, copii etc.) prin iubire. Părinții responsabili trebuie să gândească la sănătatea copiilor lor, la educația și la asigurarea viitorului lor. Asigurarea creșterii și educației copilului sunt obligații sacre ale părintelui. Ele fac parte din drepturile fundamentale ale omului. Înțelegând la nivel macro, planificarea familială este gândită și în perspectiva echilibrului prezent și mai ales viitor între resursele economice, poluarea mediului și creșterea demografică (la fiecare 40 de ani populația planetei se dublează).

Pornind de la constatarea situațiilor sociale create prin creșterea demografică sau luând în considerație alte motive de ordin social și individual, instituții și chiar state au promovat și promovează diverse măsuri privind reglarea natalității și planificarea familială. Măsurile sunt de două categorii: avortive și contraceptive. Aceste măsuri ridică însă probleme foarte serioase atunci când sunt evaluate din perspectiva Revelației și a sensului vieții umane, sau chiar din perspectiva consecințelor reale (pe termen mai scurt sau mai lung) în viața de cuplu familial și în viața femeii. Măsurile de planificare familială, venind din medii politice și medicale, nu țin cont de învățătura Bisericii. Sunt ele, oare, nevinovate atunci când evaluăm viața umană mult mai profund decât din punct de vedere demografic și social? La această întrebare încercăm să răspundem în cele de mai jos:

Planificarea familială, care nu ține seama de învățătura Bisericii, pe lângă avort, considerat crimă de către Biserica, mai recomandă două categorii de măsuri și anume:

1. Măsuri contraceptive (dispozitive intrauterine, pilula de-a doua zi, implantările subdermice, contraceptive - de fapt contraceptiv - injectabile, pilule anticoncepționale orale, pe baza de hormoni). Ceea ce nu știu cele mai multe dintre utilizatoarele acestor metode este faptul că aceste metode de planificare a nașterilor nu sunt anticoncepționale, ci avortive: ele împiedică nidarea ovulului fertilizat, provocând avorturi precoce. Cum avortul este un păcat greu, Biserica nu este de acord cu el în orice moment s-ar produce.

2. Măsuri propriu-zis contraceptive. Acestea sunt fie practici care produc bariere mecanice sau chimice în calea fertilizării ovulului, fie metode chimic-medicamentoase care acționează la nivel hormonal, fie metode care realizează sterilizarea prin intervenții chirurgicale (sterilizarea, vasectomia, ligatura tubară, histerectomia). Nu intră în obiectul nostru prezentarea în parte a fiecărei metode și analizarea avantajelor și dezavantajelor acestora. Ne interesează să facem cunoscut punctul de vedere creștin referitor la aceste practici.

Creat "după chipul lui Dumnezeu" (Gen. 1: 28) și chemat la asemănarea cu Dumnezeu, omul este o ființă comunitară. Aceasta calitate și-o exercită nu numai în societatea mare, ci mai ales în cea mică, numita familie: în paradis Omul a fost creat cuplu conjugal nu pur și simplu bărbat și femeie. Și aceasta, pentru că Dumnezeu "să-l ferească pe om de singurătate", în momentul în care Dumnezeu creează femeia și i-o prezintă primului om, acesta își descoperă propria-i bărbăție, recunoscând-o ca fiind altcineva, egală cu el și în același timp aparținându-i ("Iată os din oasele mele și carne din carnea mea"). "Bărbat și femeie i-a făcut pe ei și i-a binecuvântat; și a chemat numele lui om (Adam)" (Gen. 5: 2). "Omul este o unitate completă, deci chip al lui Dumnezeu, pentru că unitatea sa de om se realizează nu în dualitatea personală neuniformă, ci complementară de bărbat și femeie". Actul creației omului ca bărbat și femeie este momentul instituirii tainei căsătoriei și al constituirii familiei. Familia ține, așadar de însăși ontologia omului. Nu este un accident social, psihologic-afectiv și cu atât mai puțin unul strict biologic, chiar dacă presupune și cuprinde nivelul biologic, psiho-afectiv și social.

Dacă ține de ontologia omului ca acesta să nu fie singur, de ontologia lui ținând și unirea cu Dumnezeu, urmează ca scopul fundamental al căsătoriei este realizarea acestei uniri, soții conlucrând unul cu celălalt în iubire în vederea acestui scop. Expresie a luptei duhovnicești în doi, căsătoria ocupă un loc central în cadrul experienței duhovnicești creștine: este locul unde omul învață comuniunea, sacrificiul și generozitatea și unde înțeleg semnificația profundă a comuniunii, a respectării celui de lângă el și a generozității. Nașterea de prunci (Gen. 1: 28) face parte integrantă din sensul existenței familiei ca fapt, ca eveniment istoric, social și mai ales ontologic, fără ca sensul familiei să fie redus și restrâns în mod exclusiv la acest aspect. Sfântul Pavel vede relația dintre bărbat și femeie ca pe o mare Taină, în Hristos și în Biserica, functionând după modelul relației dintre Hristos și Biserică (Efes. 5: 22-33).

De-a lungul istoriei Bisericii, unii Scriitori și Părinți ai Bisericii au accentuat mai mult sau mai puțin latura reproductivă a instituției căsătoriei. Astfel, Clement Alexandrinul, Origen, Minucius Felix, Lactantiu, Fer. Ieronim, Sfântul Ambrozie, sunt de părere că scopul căsătoriei este nașterea de prunci. Dincolo de faptul că acest punct de vedere era influențat și de gândirea iudaică și stoică (Musonius, Seneca), el reprezenta poziția oficială a Bisericii care se confruntau cu sectele gnostice și cu montanismul care, prin forme de asceza exagerată, se opuneau înmulțirii neamului omenesc.

De aceea, măsurile contraceptive sau avortive, utilizate de prostituate, concubine și în relațiile extraconjugale erau asimilate crimei.

În ceea ce privește scopul căsătoriei, în secolul al IV-lea, Sfinții Părinți din Răsărit privesc lucrurile mai nuanțat. Spre exemplu, abstenența în cadrul căsătoriei este recomandată mai puțin categoric, mai ales ca ea făcea parte și din voturile pe care le depuneau adepții sectelor de origine gnostică, criticate mai devreme de Părinții și Scriitorii aparținând secolelor II și III.

Va fi cultivată ideea că rostul căsătoriei este viața de comuniune a soților întemeiată pe iubirea lor reciprocă și pe dragostea pentru copii, rod al acestei iubiri. Sfântul Grigorie de Nyssa va spune în acest sens: "Trebuie să dam întâietate grijii și dorinței de cele dumnezeiești, fără să disprețuim deloc sarcina căsătoriei, cu condiția să știm să ne folosim de ea cu cumpătare și cu măsura". Obligația de a împlini relațiile familiale, ține de natura comună a tuturor oamenilor.

Sfântul Ioan Gura de Aur nu neagă punctul de vedere tradițional, potrivit căruia nașterea de prunci este scop al căsătoriei, dar, consideră că el a fost scop principal în Vechiul Testament, la începutul omenirii, pentru perpetuarea neamului omenesc devenit muritor în urma păcatului strămoșesc, în Noul Testament acest scop nu mai este primordial, pentru că: Altădată netocmit și gol, actualmente pământul s-a umplut de oameni. Prin lucrarea nemuritoare a lui Hristos, oamenilor li s-a dat nădejdea învierii nemaicătând de acum înainte să se învesnicească prin urmași; acum există și altfel de fii, fiii duhovnicești, pentru care nu este nevoie de căsătorie, ci de nașterea de sus. Fidel învățăturii Sfântului Pavel, Sfântul Ioan Gura de Aur consideră căsătoria drept remediu împotriva păcatului: "Singurul motiv pentru care se cuvine să ne îndreptăm spre căsătorie este fuga de păcat, ferirea de desfrânare; și acesta trebuie să fie scopul ei, să ne mențină în curăție".

Ca și Sfântul Pavel, Sfântul Ioan Gura de Aur nu încurajează abținerea prelungită a soților sau, cu atât mai puțin, a unuia dintre ei. Aceasta va crea tensiuni în interiorul cuplului care pot duce soții spre adulter și desfrâu.

Cel care se înfrânează fără o reflecție serioasă și fără o evaluare corectă a înfrânării poate fi susceptibil de disprețuirea relației conjugale, cum făceau unii eretici. În acest sens, Sfântul Grigorie de Nyssa spune: "Cel înfrânat fără chibzuință este înfierat în cugetul său (1 Tim. 4: 2) [...], scârbindu-se de căsătorie ca de desfrânare". Departe de a înfiera relația conjugală, Părinții răsăriteni, cum ar fi Sfântul Ioan Gura de Aur și Sfântul Grigorie de Nyssa îndeamnă la cumpătare, dezaproband însă practicile contraceptive: aceștia își mutilau firea; nu-și omoară copiii, dar opresc izvoarele nașterii. După cum a dezaprobat și a condamnat avortul, Biserica a dezaprobat și practicile contraceptive, apărând etosul ei specific, fundamentat pe grija pentru viață în lumina Revelației.

Contracepția și epoca modernă

Epoca modernă a adus multe schimbări pe plan economic, științific, social și cultural. Omul a început să-și gândească altfel propria personalitate, încă de pe vremea iluminismului, emanciparea de sub autoritatea Bisericii a fost considerată regăsirea adevăratei libertăți. Și acest proces de emancipare a continuat și continuă. Emanciparea aceasta a afectat în mod inevitabil și concepția despre familie, ba mai mult, înțelegerea personalității umane, ca fiindă sexuată. După ce a fost redusă la nivelul unui instinct (instinctul de reproducere) funcția sexualității umane și-a pierdut semnificația ei foarte complexă. Sexualitatea umană nu este numai un simplu instinct, fie el și de reproducere. Reducerea finalității funcției sexualității umane la reproducere a fost o greșeală, chiar dacă uneori a fost făcută de unii reprezentanți ai Bisericii.

Sexualitatea umană este o funcție a personalității care, împlinindu-se complementar în instituția sacră a familiei, este o cale de apropiere de Dumnezeu, este izvor de sfințenie, ceea ce nu poate fi simplul instinct, activitate a anonimatului firii cu efecte precise în viața organică sau în psihismul uman. Cuplul familial credincios poate face din manifestarea complementară a sexualității celor doi soți altceva decât ceea ce se consumă și se realizează prin aceeași funcție în lumea animală.

Emancipat față de Biserica, față de morală și față de sublimul funcției sexualității, omul modern a început să vadă această funcție ca pe un instinct pe care-l poți suprima, îl poți supralicita, îl poți cumpăra sau vinde, îl poți perverti și transforma în patimă. Gândirea modernă a depășit reducerea sexualității la genitalitate, dar a redus-o la nivelul unui obiect de consum, care, dacă va fi și fără risc va fi cu adevărat o împlinire.

La această înțelegere au contribuit mai mulți factori între care am putea enumera câțiva:

1. Psihanaliza profesată de S. Freud, potrivit căreia libidoul exprimă persoana; sexului nu i se comandă; iar reprimarea sa aduce un cortegiu de consecințe nefaste. S-a uitat foarte repede că Freud și-a fundamentat teoria pornind exclusiv de la cazuri patologice.

2. Existențialismul ateu a cultivat nihilismul în morală și a exaltat conviețuirea liberă, calificand-o drept ultima formă de comunicare reală.

3. Reducerea sexualității la excitațiile fizice și psihice care stimulează erotismul și genitalitatea după modelul animal este punctul de vedere al Raportului Kinsey al cărui autor este un zoolog.

4. Secularismul modern și mișcările feministe.

5. Comerțul din ce în ce mai larg cu medicamente avortive și contraceptive.

6. Ideologia marxistă, pe de o parte și capitalismul sălbatic, pe de altă parte, care introduc femeia în câmpul muncii și o transformă în factor de productivitate. Ca să onoreze această "demnitate", potrivit acestor ideologii,

femeia poate să se folosească de orice mijloace, mai ales de cele avortive și contraceptive.

Am enumerat doar câțiva din factorii care au făcut din cultura modernă, sub multe aspecte, o cultură a morții, întreținută, pe de o parte, ideologic, pe de altă parte, prin tehnologia modernă și descoperirile biochimice. Una este planificarea familială și alta este vasta acțiune de ucidere a vieții umane în pântecele mamei sau de mutilare a trupului femeii mame, fie pentru ca ea să poată face față exigențelor unei societăți din ce în ce mai dure, fie pentru a rămâne obiect de plăcere pentru bărbat.

Biserica și planificarea familială

În privința mijloacelor prin care se asigură planificarea familială și contracepția, biserica tradițională s-a pronunțat la cel mai înalt nivel ("Casti connubii", "Humanae vitae") culminând cu "Catehismul Bisericii", opera monumentală, foarte bine elaborată, apărută în 1992.

Biserica se opune oricăror practici artificiale în vederea planificării familiale. Însă, "înfrânarea periodică, metodele de reglementare a nașterilor bazate pe autoobservație și recurgerea la perioadele nefertile sunt conforme cu criteriile obiective ale moralității. Aceste metode respectă trupul soților, încurajează afecțiunea dintre ei și favorizează educarea unei libertăți autentice".

Biserica Ortodoxă și multe alte biserici nu și-au formulat până acum un punct de vedere oficial față de planificarea familială și contracepție. Nu au întârziat însă să apară puncte de vedere ale unor teologi cu autoritate, atât față de contracepție și planificarea familială, cât și față de punctul de vedere romano-catolic. Pavel Evdokimov, spre exemplu, critica reducerea iubirii și a comuniunii conjugale la aspectul funcțional care duce la procreație. Femeia trebuie apărată de brutalitatea instinctului orb al bărbatului. Ea trebuie ajutată să-și pună în valoare în mod conștient calitățile de mamă. Evdokimov considera că Biserica nu trebuie să dea rețete în această privință: "ea se ocupa de metanoia evanghelică și aspira să-l schimbe pe om în făptura nouă, să-l facă plin de har [...]. Episcopul și orice preot nu vor refuza niciodată un sfat cerut, dar acest sfat va fi totdeauna personal și în afara oricărei discipline specializate, a eticii "binelui comun și a legii". Relațiile intime dintre soț și soție, considera Evdokimov, țin de Taina căsătoriei, unde nu este recomandat nici duhovnicului să intre".

Evdokimov respinge orice atitudine care abdică de la responsabilitatea umană în actul procreerii. Nu natura este cea care hotărăște procrearea, ci persoana umană. Procreația voluntară este cu mult mai nobilă decât cea datorată orbește hazardului, cel mai adesea neprevăzută și indezirabilă [...], procreația nu poate fi decât creația gândită a unor ființe libere și pregătite prin rugăciune... și nu determinată de momentul prescris de natură [...]. Iubirea umană înalță fiziologicul la nivelul dăruirii duhovnicești reciproce și îmbogățește toată viața cu armoniile sale. Iubirea include procreația, dar aceasta din urmă nu o definește pe prima; nici nu o epuizează câtuși de puțin, iar omul trebuie să decidă cu libera și suverana sa conștiință în fața lui Dumnezeu și a tainei iubirii".

Departate de a recomanda mijloacele artificiale sau naturale în vederea planificării familiale, într-o lume în care se pun la dispoziție tehnici avortive și contraceptive sau se dau rețete cu același scop, Evdokimov recomanda "stăpânirea duhovnicească" a soților. Mitropolitul Hrisostom Zafiris va critica vehement punctul de vedere romano-catolic din enciclica Humanae Vitae privind procrearea și modalități de limitare a acesteia (care presupun tot respectarea ritmului naturii). Mitropolitul Hrisostom respinge ideea că legea naturală ar fi un cod impus de Dumnezeu ființelor umane. Căsătoria este locul unde natura se sfințește prin unirea cu Hristos și unde soții decid toate într-o libertate aproape fără de margini. Mitropolitul Hrisostom considera că libertatea omenească este produsul sinergiei dintre om și Dumnezeu, precizând că "nimeni nu poate specifica locul unde sfârșește libertatea umană și începe voința divină. Sinergia înseamnă colaborarea ființelor umane cu Dumnezeu în continuarea creației lumii. Mitropolitul Hrisostom considera că particularitățile vieții sexuale trebuie lăsate la latitudinea soților, fiind primul teolog ortodox care propune utilizarea anticoncepționalelor de către soți în situații speciale.

Punctul de vedere al Mitropolitului Hrisostom, emis acum mai bine de 20 de ani, este unul cu adevărat îndrăzneț. A fost împărtășit și de alți teologi din diaspora greacă (D. Constantelos și S. Harakas). El împinge libertatea umană până la pierderea ei în cea divină. De aici nu vei mai ști unde acționează omul și unde Dumnezeu.

Este nepermis să divinizăm ritmurile biologice ale naturii, după cum este nepermis să generalizăm metodele contraceptive fundamentate pe ritmurile naturii, neluând în calcul autodisciplina și cumpătarea soților. Nu putem absolutiza libertatea și nici expedea problema reproducerii umane în spatele a ceea ce numim Taina căsătoriei.

Taina căsătoriei nu este un spațiu în care putem face orice cu libertățile noastre, nu este un paravan pentru comportamente uneori iresponsabile. Relațiile familiale sunt mult mai complexe decât le văd teologii celibatari, fie ei romano-catolici, fie Hrisostom de Mira. Omul este mult mai concret și mult mai divers decât îl vedem din biblioteci sau din interiorul unei gândiri mai degrabă idealist poetice (cf. P. Evdokimov), abstracte (Hrisostom), sau chiar din interiorul naturalist-biologic după cum reiese din documentele pontificale. În ansamblul ei, Biserica este mult mai realistă, iar duhovnicul este cel mai în măsura să spună aceasta.

Biserica respectă taina, dar trebuie să se pronunțe clar în situațiile concrete în care se găsesc membrii săi, cum ar fi deci contracepția și planificarea familială. Nu poate accepta metodele anticoncepționale artificiale, nici planificarea familială prin aceste mijloace. Și aceasta, pentru că în ultimii ani s-au constatat urmări nefaste ale acestor metode pentru femeie. Femeia trebuie sensibilizată față de aceste consecințe. Și nu poate face aceasta decât Biserica, utilizând bibliografie de specialitate și punctele de vedere ale specialiștilor sinceri și temători de Dumnezeu. Biserica trebuie să-și spună punctul de vedere din grija față de femeie, ca mamă și membru al Bisericii și din considerația pe care o are față de demnitatea reală a persoanei umane.

Prin urmare, morala creștină atrage atenția că "relațiile" care se cultivă prin unele din practicile contraceptive (utilizarea condomului –prezervativului, spre exemplu) nu urmăresc împlinirea iubitoare a soțului și a soției în raporturile conjugale, ci juisarea erotică egoistă a unuia prin intermediul celuilalt. Practicile contraceptive prin utilizarea condomului sunt de tip onanist, femeia fiind privată de ceea ce Dumnezeu a rânduit să primească în relația cu bărbatul. Or, după cum am arătat mai sus, această practică constituie un păcat grav, pedepsit cu moartea de Dumnezeu (Gen. 10) și cu excluderea din Împărăția lui Dumnezeu (1 Cor. 6: 9-10; Gal. 5: 20; Efes. 5: 3).

"Sensul vieții", "relația cu Dumnezeu" și "Împărăția lui Dumnezeu" sunt noțiuni prea îndepărtate chiar lipsite de semnificație pentru omul modern, victimă a capitalismului mai mult sau mai puțin sălbatic, a goanei după supraviețuire sau după confort, distracție și comoditate, a tehnologiei avansate și în general, a secularizării; dar în egală măsură și victimă a needucației, a ignoranței privind consecințele mai apropiate sau mai îndepărtate ale folosirii mijloacelor contraceptive artificiale și mai ales a refuzului de a înțelege semnificația profundă a afectivității umane și a funcțiilor biologice ale persoanei umane.

Pe baza bibliografiei de specialitate, fără a intra în amănunte, este de datoria noastră să facem cunoscute consecințele concrete la care se expun femeile care, cu sau fără voia lor, ajung să folosească metodele contraceptive fie pentru rezolvarea planificării familiale, fie pentru garantarea tragicei situații în care sunt reduse la nivelul de obiect de plăcere pentru bărbat.

- Implanturile sunt mici capsule din plastic, introduse sub pielea brațului care eliberează o cantitate redusă de hormoni. Hormonii îngroașă mucusul cervical blocând intrarea spermatozoizilor în uter. Uneori blochează ovulația. Efectul durează 5 ani. Fertilizarea se reinstalează după ce capsulele sunt extrase din uter. Dar, provoacă și schimbări în ciclul menstrual.

- Dispozitivul intrauterin (steriletul) este o mică bucată de cupru sau de plastic ce are pe ea fire de cupru. Este introdusă în uter prin intervenție medicală. Corpul de cupru emite ritmic în mediul uterin între 5 și 75 de mg de cupru ionic, doză suficientă pentru împiedicarea nidării. Produce dureri și crampe și sângerare menstruală mai abundentă precum și actinomicoza pelviană și leziuni intrauterine. Inventat în SUA, steriletul nu mai este folosit de americani din anii '80. Este exportat însă cu succes în alte zone ale lumii.

- Spermicideleucid sau imobilizează spermatozoizii, dar pot provoca iritații uterine, infecții ale tractului urinar.

- Diafragma împiedică accesul spermatozoizilor în uter.

- Nuvaring (inelul flexibil introdus în vagin) eliberează hormoni progestin și estrogen.

- Sterilizarea feminină prin legarea trompelor uterine făcând imposibilă unirea dintre ovul și spermatozoizi. Produce însă dureri după intervenție, infecție și sângerare internă sau lezarea organelor interne. Este ireversibilă.

- Sterilizarea masculină (vasectomia) constă în secționarea canalelor deferente care duc spermatozoizii de la testicule la penis. Este ireversibilă. Ultimele doua proceduri sunt de fapt mutilari.

Contraceptivele injectabile (o injecție la fiecare 3 luni) previn sarcina prin împiedicarea ovulației, prin îngrosarea mucusului în zona colului uterin, blocând intrarea spermatozoidilor în uter și prin împiedicarea nidării. Acționează sistemic asupra organismului femeii cu consecințe care depășesc obiectivul principal - contracepția.

Contraceptivele orale pe baza de hormoni împiedică eliberarea ovulelor de către ovare. Produc tulburări digestive, hemoragii între menstruații, cefalee, creșteri în greutate, congestie cerebrală, boli cardio-vasculare, tromboze, etc.

Contraceptivele care acționează la nivelul sistemului hormonal au consecințe încă necunoscute în mod deplin, dincolo de obiectivul lor principal și imediat. Ele nu sunt numai anticoncepționale sau abortive, dar, după o anumită perioadă, pot face să se instaleze sterilitatea feminină prematură definitivă. În ultimii 20 de ani s-au făcut studii serioase privind legătura dintre folosirea anticoncepționalelor pe bază de hormoni și cancerul de toate tipurile (nu numai mamar, uterin, ovarian, endometrial sau cervical).

În acord cu un studiu făcut de Agenția Reuters, profesorul Dr. Aug. Berrington de la Cancer Research Institute din Oxford spunea ca hormonii din pilula contraceptivă determină cancerul de col uterin. Cercetări făcute pe mai multe femei bolnave au arătat că "femeile care utilizează pilula contraceptivă au un risc crescut de 10% de a se îmbolnăvi de cancer, la un an de la utilizare.

Cu cât perioada de utilizare crește, crește și pericolul îmbolnăvirii. Astfel, unei perioade de utilizare de 9 ani, îi corespunde un risc de 60%. Folosirea pilulelor mărește și riscul îmbolnăvirii cu diverși viruși (papilomavirus, virusul herpetic, virusul hepatitei C). Se știe că papilomavirusul conduce, în cele mai multe cazuri, la apariția cancerului de col uterin".

Cercetările prezentate la a treia conferință europeană a cancerului de sân au arătat că riscul acestei maladii era cu 26 % mai mare la utilizatoarele de contraceptive, în comparație cu femeile care nu utilizau pilulele, în același timp, femeile care luau pilulele de mai mult timp aveau un risc de până la 56 % de a dezvolta această boală. Riscul cel mai mare la cancer de sân îl aveau femeile care utilizau pilulele din adolescență.

În Marea Britanie sarcina ectopică constituie cauza cea mai des întâlnită a mortalității materne. Sir Liam Donaldson, consilier pe probleme medicale al guvernului Marii Britanii, a avertizat medicii britanici că un anumit tip de "pilula de-a doua zi" (Levonelle și Levonelle-2) determină o rată crescută a sarcinilor ectopice.

Acestea sunt câteva exemple care ne fac să gândim altfel la metodele folosite în mod curent și la noi în țară în vederea planificării nașterilor și a contracepției.

Institutiile publice din România, pe banii publici, duc o susținută activitate în vederea "educației sexuale", planificării nașterilor și contracepției. Cu mici excepții "educația sexuală" nu se referă decât la tehnica actului sexual, prevenirea bolilor transmise pe cale genitală și prevenirea nașterilor. În 2003, fostul ministru al Sănătății, Dr. Daniela Bartos anunța o adevărată strategie care urmărea creșterea accesului și a gradului de utilizare a serviciilor de planificare familială și a metodelor moderne de contracepție. Pilulele contraceptive sau abortive la îndemana oricui, în contextul stimulării agresive a erotismului, au dus la debutul precoce al vieții sexuale a tinerilor.

Au dus, am putea spune, la strivirea și mutilarea copilăriei curate.

Prof. Petrache Vartej spunea că sub 20 de ani epiteliul cervical este incomplet maturat și nepregătit filogenetic pentru o viață sexuală permanentă. Același profesor spune ca actul sexual constituie un factor important în etiologia cancerului de col uterin. Debutul vieții sexuale înainte de 20 de ani prezintă un risc de două ori mai mare de îmbolnăvire de cancer de col uterin.

Dacă expresiile "credință mântuitoare", "frică de Dumnezeu", "Împărăția lui Dumnezeu", "viața veșnică", sunt concepte oarecum puțin acceptabile de mentalitatea omului secularizat de azi, exemplele privind sănătatea femeii date mai sus sunt mai mult decât evidente și nefericite. Consecințele nefericite ale formelor moderne de control al nasterilor sunt dovada liberalizării sexualității umane. Aceasta nu mai este înțeleasă ca o mare taină în Hristos și în Biserica (Efes. 5: 32), ci ca un mijloc de plăcere care exclude perspectivă. Departe de a fi împotriva sexualității umane, Biserica este împotriva liberalizării acesteia.

Biserica mărturisește până la sfârșitul veacurilor că Dumnezeu a rânduit exercitarea sexualității în cadrul instituționalizat al familiei și nașterea de prunci în interiorul acesteia, nu în afara ei: "Dumnezeu a rânduit însoțirea cea după lege a bărbatului cu femeia și nașterea de prunci dintr-însa". Dar manipularea sexualității (care nu se confundă cu erotismul), chiar în cadrul familiei, nu se justifică numai prin nașterea (fizică) de fii. "Dacă viața dată de părinți copiilor este o viață pe deplin omenească, ea nu se limitează numai la existența fizică a copilului, ci cuprinde deopotrivă atenția părinților, educația și un mod de viață decent. Când au copii, părinții trebuie să fie gata să facă față tuturor responsabilităților".

De aceea, problema planificării familiale are și alte aspecte care astăzi sunt în mod larg recunoscute și acceptate, cum ar fi situațiile delicate de ordin social, economic, psihologic, medical etc. care în mod sigur vor marca viața noului născut. Nu putem nega existența practicii planificării familiale chiar și în familiile care practică viața creștină cu responsabilitate, dar, în egala măsură, în Biserica există suficiente dovezi privind posibilitatea disciplinării funcției sexualității, atât în afară cât și înăuntrul familiei. Posibilitatea aceasta devine certitudine cu condiția ca omul (atât bărbatul, cât și femeia) să nu solicite și să expedieze manifestarea acestei funcții în mod exclusiv în zona juisării erotico-biologice. Funcția aceasta ține de întreaga personalitate umană (trup, suflet, duh, referință și responsabilitate socială, orientare eshatologică). De vreme ce faptele săvârșite în trup (din punct de vedere mental și imaginar) au fost deja săvârșite în suflet, este de dorit ca judecata responsabilă să preceadă orice act trupesc. Prin mijloacele ei specifice, Biserica îl ajută pe fiecare om să orienteze duhovnicește faptele, cuvintele și chiar puterea de judecată, fără să constrângă pe cineva, fără să condamne pe nimeni, dar cu responsabilitatea de a semnală și riscurile pentru lipsa de dreaptă socotință.

Dacă planificarea familială practică din perspectiva liberalizării sexuale va fi o formă de cultivare a pruncuciderii (în cazul avortului) și a omuciderii (în cazul contractării diverselor maladii de către femeia care utilizează diversele practici contraceptive), planificarea prin disciplinarea minții și a trupului în lumina Revelației este singura acceptată de Biserica. În acest sens, Biserica a rânduit perioade de post, care nu înseamnă doar post din punct de vedere alimentar. Biserica Romano-Catolică este de acord cu planificarea familială, ținându-se cont de ritmurile biologice ale femeii, respectiv de perioadele de nefecunditate ale trupului ei. Biserica Ortodoxă nu s-a pronunțat în mod expres în această privință. Oricum, nici ea nu acceptă folosirea mijloacelor artificiale în vederea planificării familiale. Când privește perioadele de nefertilitate ale trupului femeii, profesorul J. Meyendorff consideră ca și acestea sunt rânduite de Dumnezeu, precum pământul însuși are perioade de rodire și de nerodire.

Biserica recomandă însă asceză, toate formele de asceză rânduite de Biserică sau asumate în mod liber de fiecare persoană. În cadrul familiei, unde respectul și prețuirea mutuală a soților sunt reale, disciplinarea trupului și a sufletului prin asceză (totală și parțială) este posibilă, știut fiind că tandrețea familială are nenumărate forme de a se manifesta, nu numai pe cea erotică. Nimeni nu poate nega realizarea unui anumit control al nașterilor. Ea nu este însă normă, ci în cazuri cu totul speciale, este excepția de la normă. "Norma este încrederea ascetică în providența lui Dumnezeu, pe când etosul contraceptiv stă în centrul încrederii cosmopolite liberale, în puterile omului și în urmărirea confortului și a propriei satisfacții".

Pentru toate acestea este nevoie de o sensibilizare deosebită a omului pentru Dumnezeu și pentru ceea ce El vrea de la noi. Se poate face aceasta printr-o catehizare reală și adecvată obiectului ei. În acest sens este nevoie de convingeri și de hotărâri motivate duhovnicește.

Este nevoie de schimbarea înțelegerii pe care omul o are față de propria lui sexualitate și mai ales de educarea bărbatului cu privire la ce reprezintă realmente femeia în viața lui. Nu putem nega faptul că de multe ori femeia este umilită și batjocorită în specificitatea ei chiar de propriul soț.

În alte situații, eventuala sarcină (uneori pentru o anumită perioadă, alteori pentru toată viața), presupune mari riscuri pentru viața femeii. Și într-un caz și în celălalt, problema fertilității cuplului familial nu mai este doar una de ordin social sau medical, ci și una de ordin duhovnicesc, de aceea este nevoie de consilierea duhovnicească, de rugăciune, de solicitarea cu seriozitate a duhovnicului.

Acesta are obligația să participe la drama cuplurilor în care apar probleme nedorite care ating demnitatea femeii mamă sau eventual mamă și să le rezolve cu mijloacele pe care Biserica le are la dispoziție, știut fiind că ea îl pregătește pe om ca acesta să fie realmente părtaș la Împărăția lui Dumnezeu.

Este nevoie de institutii care să apere realmente femeia, este nevoie de schimbarea mentalității angajatorilor și de legi care să apere realmente femeia gravidă și femeia mamă de agresivitatea capitalismului mai mult sau mai puțin sălbatic și de riscurile ca ea să fie exploatată în ceea ce îi este specific: calitatea de soție, actuală sau viitoare mamă.

Este nevoie, în ultimă instanță, de rugăciune, de iubire reală și de dragoste autentică.

Omul trebuie educat spre a înțelege că el nu trebuie să devină victima propriei sale biologii, că armonia trupească, armonia cuplului, trebuie să fie armonia a două persoane responsabile una față de alta, de manifestarea și de consecințele propriei lor iubiri.

Morala creștină caută să-l convingă pe om de riscul împrăștiării și chiar al generalizării etosului contraceptiv, prezent din ce în ce mai mult în societatea consumistă post-modernă. Dezaprobă din capul locului cultivarea relațiilor consensuale nereproductive. Nu susține în mod exclusiv etosul procreării și al reproducerii umane cu orice preț, pentru că nu vede biologia umană și structurarea sexuată a ființelor omenești ca pe o simplă întâmplare.

Crearea oamenilor ca bărbați și femei, unirea lor, după rânduiala lui Dumnezeu, ca soț și soție, au în vedere căutarea unirii lor unii cu alții și împreună cu Dumnezeu. Etosul contraceptiv creează premisele indulgenței față de animalitatea excitată a omului și ale neîncrederii în Dumnezeu, îndepărtând căsătoria de scopul ei fundamental: căutarea și găsirea sfințeniei în Împărăția lui Dumnezeu. Ori, împlinirea acestui scop presupune o anumită asceză, asumată liber de soț și soție, de părinți și copii, o asceză plăcută care presupune iubirea reală, renunțarea la iubirea de sine care poate fi sacrificată pe altarul iubirii lui Dumnezeu.

Aceasta iubire îndeamnă băiatul și fata la feciorie, cheamă bărbatul și femeia la castitate, la fidelitate, la autodăruire rodnică în sânul familiei și la grija față de sănătatea lor și a familiei, înțeleasă ca întreg.

Biserica Credinței Logos
pastor Bîrlea Vasile Emil
Email: pastorbirlea@bisericalogos.ro
www.bisericalogos.ro
[facebook/biserica.logosbaiamare](https://facebook.com/biserica.logosbaiamare)

